

[Stæhr Johansen.]

for nøjes med at konstatere, at dette lovforslag indeholder meget store principielle ændringer. Det betyder, hvis det gennemføres, at de private kræfter, som hidtil har stået bag den højere handelsskoleundervisning, nu fuldstændigt afløses af staten.

Jeg vil gerne på mit partis vegne sige, at vi kan anbefale dette lovforslag, selv om vi dog gerne vil have lov til at fremhæve, at der måske også her fra det høje tings talerstol skulle lyde en tak og deri ligge en beundring for det fremsyn, man havde, da man midt under den første verdenskrig startede Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, der tog sig af den højere handelsundervisning, hvilket afgjort var nødvendigt, da man på dette tidspunkt slet ikke havde det grundlag for uddannelsesformer, som man har udbygget på en efter min opfattelse forbilledlig måde.

Den udvikling, vi står midt i, og som jo andre ærede medlemmer har været inde på, den kolossale stigning i antallet af unge mænd og i øvrigt også kvinder, der lader sig uddanne til handelserhvervet, vil fortsætte. Efter de prognoser, der foreligger, vil situationen være den, at man i 1970 vil have flere under uddannelse til handel end i noget andet erhverv i Danmark, og det er ganske klart, at dette betyder, at uddannelsen af disse unge lærlinge og også af dem, der tager den højere uddannelse, både må beslaglægge mange lærerkræfter og kræve en udbygning af hele handelsskoleundervisningen. Det lovforslag, der lige har været behandlet, beskæftiger sig med den almindelige lærlingeuddannelse, men det er jo klart, at også i den højere uddannelse må man regne med en væsentlig tilgang af unge, der ønsker en videre uddannelse, ligesom det er nødvendigt for erhvervslivet, hvis det skal kunne klare sig i konkurrencen med andre nationer, at man får denne uddannelse.

Jeg kan kun sige, at det grundlag, det private initiativ har skabt både i København og i Århus, som har kunnet udbygges under de forhold, der har eksisteret også på det økonomiske område, betyder et ikke uvæsentligt bidrag. Nu bliver dette initiativ afløst af et udelukkende statsligt initiativ. Staten overtager nogle godt arbejdsende handelshøjskoler, og man bør sige

tak til dem, der i sin tid har været med til at skabe dette grundlag.

Jeg kan på samme måde som tidligere det ærede medlem hr. P. E. Eriksen udtale min tilfredshed med den styrelsesform, som lovforslaget har opbygget, en styrelsesform, hvor man har et styrelsesråd, der har alt det økonomiske under sig, hvor man har et undervisningsråd, der tager sig af det pædagogiske, og hvor ledelsen i øvrigt — på samme måde som ved andre højere læreanstalter — ligger i en kongelig udnevnt rektors hånd. Dette betragter jeg som uhyre tilfredsstillende for fremtidens undervisning, fordi man netop derigennem opretholder kontakten med det private erhvervsliv. Er der noget sted, hvor det er betydningsfuldt, at man har kontakt med erhvervslivet, er det netop ved den højere handelsuddannelse, og det er hele uddannelsen også baseret på.

Mit parti ser med sympati på dette lovforslag. Der er naturligvis en række økonomiske problemer, som egner sig bedre til drøftelse i et udvalg; der er spørgsmålet om bygningerne og overtagelsen af bygningerne og spørgsmålet om prognoserne for de udgifter, der vil komme. Det tal på 13 mill. kr., som nævnes, tror jeg ikke kan holde ret mange år ud i fremtiden med den tilgang, som prognoserne viser at der vil komme, men det er som sagt spørgsmål, der egner sig bedre til drøftelse i et udvalg, og jeg håber, at sådanne drøftelser kommer i stand.

I øvrigt ser vi som sagt med sympati på lovforslaget.

Helveg Petersen: Der er i dette lovforslag i modsætning til det tidligere behandlede i høj grad tale om penge. Det, der sker efter forslaget, er, at staten betaler driften, og at staten foretager de nødvendige investeringer i bygninger. Staten betaler med andre ord det hele, hvilket er analogt med, hvad der sker ved andre højere læreanstalter.

Det er vanskeligt at finde nogen begrundelse for at behandle denne form for højere uddannelse anderledes, end man behandler højere uddannelser i almindelighed. Det er jo gratis at gå på universitetet, det er gratis at gå på teknisk højskole, og på samme måde må det være gratis at gå på han-